

دایره المعارف فتنه ۸۸

جلد اول

فتنه شناسی

نویسندگان:

احمد امامی، سیامک باقری، مهدی سعیدی، فرامرز عابدینی

ناظر علمی:

یدالله جوانی، رضا گره‌بدری

تهیه کننده:

مؤسسه فرهنگی هنری صبح حضور امید

عنوان و نام پدیدآور	دایره المعارف فتنه ۸۸ / نویسندگان احمد امامی ... [و دیگران]: ناظر علمی یدالله جوانی، رضا گرمابدری؛ تهیه کننده موسسه فرهنگی هنری صبح حضور امید.
مشخصات نشر	تهران: موسسه فرهنگی هنری صبح حضور امید، ۱۳۹۲ -
مشخصات ظاهری	ج. ۱۰۰۰۰۰ ریال؛ ج. ۱: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۱۸۴-۱-۹۰۱ ج. ۲: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۱۸۴-۲-۶۰۳
شابک	۱۰۰۰۰۰ ریال؛ ج. ۲: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۱۸۴-۲-۶۰۳
وضعیت فهرست نویسی	فیها
یادداشت	نویسندگان احمد امامی، سیامک باقری، مهدی سعیدی، فرامرز عابدینی. ج. ۲ (چاپ اول: ۱۳۹۲) (فیها).
یادداشت	کتابنامه. ج. ۱. فتنه شناسی -
مندرجات	ج. ۲. روایت رخدادها / نویسندگان احمد امامی، رضا گرمابدری، مهدی سعیدی؛ ناظر علمی یدالله جوانی
موضوع	ایران - تاریخ - جمهوری اسلامی، ۱۳۸۸ - -- جنبش سبز.
موضوع	فتنه و فتنه انگیزی - ایران
موضوع	فتنه و فتنه انگیزی - جنبه های مذهبی - اسلام
موضوع	رئیسای جمهور - ایران - انتخابات - ۱۳۸۸.
موضوع	ایران - تاریخ - جمهوری اسلامی، ۱۳۸۸ - -- دخالت خارجی
موضوع	امامی، احمد، ۱۳۴۱ -
شناسه افزوده	جوانی، یدالله، ۱۳۴۱ - ، ناظر
شناسه افزوده	گرمابدری، رضا، ۱۳۴۱ - ، ناظر
شناسه افزوده	موسسه صبح حضور
شناسه افزوده	DSR ۱۳۹۲ ۱۰۹۱ / ج ۸۴۶
رده بندی کنگره	۰۸۴/۹۵۵
رده بندی دیویی	۲۸۲۸۲۰۹
شماره کتابشناسی ملی	

دایره المعارف فتنه ۸۸

جلد اول: فتنه شناسی

■ نویسندگان: احمد امامی، سیامک باقری، مهدی سعیدی،

فرامرز عابدینی

■ ناظر علمی: یدالله جوانی، رضا گرمابدری

■ تهیه کننده: موسسه فرهنگی هنری صبح حضور امید

■ ناشر: موسسه فرهنگی هنری صبح حضور امید

■ شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه ■ نوبت چاپ: ۱۳۹۲ (چاپ اول)

■ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۱۸۴-۱-۹

■ قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال

باسپاس به پیشگاه صاحب ن و القلم که توفیق تدوین این اثر را عنایت فرمود

این مجموعه تقدیم می شود به:

روح پر فتوح حضرت امام خمینی (ره)

که انقلاب اسلامی میراث ماندگار اوست؛

امام خامنه ای (مدظله العالی)

که بزرگ پاسدار میراث امام (ره) در عصر هجوم فتنه هاست؛

شهیدانی که برای حفظ آن میراث، آگاهانه در خون خویش غلتیدند؛

و ملتی که با خلق حماسه جاودان نهم دی، از میراث امام فتنه زدایی کردند

فهرست مطالب

پیشگفتار	۱۷
مقدمه	۳۵
گفتار اول - ماهیت شناسی فتنه	۳۹
فصل اول: فتنه در قرآن	۴۱
مقدمه	۴۱
کارپایه مفهومی فتنه	۴۴
معنای لغوی فتنه	۴۴
معانی فتنه در قرآن	۴۶
۱- استعاره برای آتش جهنم و دخول در آتش	۴۷
۲- به معنی هر چیزی یا کاری که موجب عذاب شود	۴۸
۳- به معنی عذاب در دنیا	۴۸
۴- به معنی آزمون، ابتلا و آزمایش است	۴۹
۵- سخت گیری و ظلم حاکمان جور	۵۰
۶- سد، مانع و غفلت از اجرای اوامر و حدود الهی	۵۰
۷- اقدامات و رفتار منافقانه	۵۱
۸- به معنی جنون و مجنون	۵۲
۹- گمراهی و ضلالت	۵۲
۱۰- دلیل و حجت	۵۳
۱۱- شرک	۵۴
۱۲- کفر	۵۴

- ۱۳- قتل ۵۶
- ۱۴- وسیله آزمایش برای ظالمان ۵۶
- ۱۵- شرایط فکری و اعتقادی سخت و پرزحمت ۵۸
- دو دیدگاه در پژوهش قرآنی فتنه ۵۹
- ۱- مجموعه الفاظ فتنه در قرآن، فقط یک مشترک لفظی است؛ ۵۹
- ۲- یک وجه مهوری برای استعمال فتنه در قرآن می‌توان یافت؛ ۵۹
- مصادیق بتلا و آزمایش فتنه در قرآن ۶۱
- ۱- مال ۶۱
- ۲- فرزند ۶۱
- ۳- دست یافتن به خیر ۶۲
- ۴- دست به گریبان شدن با شر ۶۲
- ۵- آموختن سحر ۶۲
- ۶- دختران و زنان زیباروی ۶۲
- ۷- راحتی، رفاه، علم و دانش ۶۳
- ۸- تأخیر در مجازات ۶۳
- ۹- مصیبت‌ها و مشکلات زندگی انسان، وسیله‌ای برای آزمایش او ۶۴
- ۱۰- تفاوت‌های انسانی بعضی افراد، وسیله آزمایش بعضی دیگر ۶۴
- حوزه‌های اصطلاحی فتنه در قرآن ۶۵
- ۱- اصطلاح فتنه در حوزه الهی ۶۵
- ۲- اصطلاح فتنه در حوزه بشری ۶۷
- ویژگی‌های فتنه به‌عنوان سنت الهی ۶۹
- ۱- فتنه همزاد با زندگی این جهانی است؛ ۶۹
- ۲- حتی پیامبران و اولیای الهی در معرض فتنه‌اند؛ ۷۰
- ۳- هر امتی در برابر امام و ولی خود مورد آزمایش قرار می‌گیرد؛ ۷۰
- ۴- خداوند افراد و گروه‌های مختلف را نسبت به هم مورد آزمایش قرار می‌دهد؛ ۷۱
- ۵- دل‌های دارای لغزش‌های ایمانی در هر سال یکی یا دو بار در معرض آزمایشند؛ ۷۲

۷۲	۶- هدایت و ضلالت از طریق آزمایش ممکن می‌گردد
۷۲	فلسفه فتنه در سنت الهی
۷۵	ماهیت‌شناسی فتنه در قرآن
۷۶	بُعدشناسی فتنه‌های بشری
۷۷	۱- فتنه به مثابه ابزار راهبردی نرم
۷۸	۲- فتنه به مثابه یک وضعیت سیاسی - اجتماعی
۷۹	اصناف فتنه‌انگیزان
۷۹	۱- ستمگران
۸۰	۲- منحرفان و هنجارشکنان
۸۰	۳- کافران
۸۱	۴- منافقان و ستون پنجم کافران
۸۱	۵- متخلفان
۸۲	۶- جاسوسان
۸۲	شیوه‌ها و تکنیک‌های فتنه‌انگیزی
۸۲	۱- استفاده از شیوه‌های مبارزه نرم
۸۲	۲- استخدام شخصیت‌های موجه و مقدس
۸۳	۳- استفاده از شعارهای خوب و جذاب
۸۴	۴- سخن گفتن از اصول متعالی انسانی
۸۵	۵- تحریک احساسات
۸۶	۶- شبهه‌افکنی
۸۷	۷- جلب حمایت‌های خارجی
۸۷	۸- ایجاد سازمان‌های اجتماعی مردم‌نهاد
۸۸	۹- ایجاد فاصله میان مردم و حکومت
۸۸	۱۰- درآمیختن حق و باطل
۸۹	۱۱- اختلاف و تفرقه‌افکنی
۹۱	سبب‌شناسی فتنه

۱- فراموشی و غفلت از خداوند.....	۹۱
۲- سربچی از اوامر و نواهی رسول خدا.....	۹۲
۳- عدم اعتصام به ولایت.....	۹۳
۴- تبعیت از شیطان.....	۹۴
۵- پیروی از هواهای نفسانی.....	۹۴
۶- انحراف قلبی و بیمار دلی.....	۹۵
۷- عدم مرزبندی در تولی و تبری.....	۹۶
۸- اعتماد کنندگان به خیر فاسق.....	۹۷
۹- ترک فریضه جهاد.....	۹۸
وظیفه خواص و نجبگان در مواجهه با فتنه.....	۹۹
نحوه مواجهه و مقابله با فتنه.....	۱۰۰
الف- مرحله پیشگیری.....	۱۰۱
ب- مرحله مقابله.....	۱۰۹
فصل دوم: فتنه منافقین در مدینه النبی	۱۱۵
مقدمه.....	۱۱۵
شناسه منافقین.....	۱۱۷
ویژگی های فتنه منافقین.....	۱۲۱
۱- کارشکنی در جنگ ها و ایجاد تزلزل در میان لشکر اسلام.....	۱۲۱
۲- ایجاد نهاد و مرکزی برای رسمیت دادن به فعالیت های خود.....	۱۲۶
۳- هم آوایی با دشمنان و شکستن مرز خودی و غیر خودی.....	۱۲۹
نحوه برخورد پیامبر با فتنه جویی های منافقان.....	۱۳۳
۱- صبر.....	۱۳۴
۲- روشنگری و بصیرت افزایی.....	۱۳۶
۳- برخورد قاطع و بی محابا.....	۱۳۷
فصل سوم: امیر المؤمنین (ع) و فتنه بنی امیه	۱۴۱
ماهیت شناسی فتنه سیاسی و اجتماعی.....	۱۴۴

۱- شباهت و درهم آمیختگی حق و باطل در فتنه‌ها	۱۴۵
۲- ابعاد و زوایای پنهان فتنه در درازمدت بر ملا می‌شود	۱۴۶
۳- فتنه، وارد شدگان خود را به انکار وامی‌دارد	۱۴۷
۴- با حفظ فاصله از فتنه به چاره‌اندیشی برخیزید	۱۴۸
۵- فتنه‌ها، سیال و روزآمدند	۱۴۸
۶- با اقدامات پیشگیرانه از اصابت فتنه‌ها جلوگیری کنید	۱۴۹
ریشه‌های «فتنه‌گری» و «فتنه‌پذیری»	۱۵۰
الف - ریشه‌های فتنه‌گری	۱۵۰
ب - ریشه‌های فتنه‌پذیری	۱۵۲
دولت بنی‌امیه	۱۵۵
ویژگی‌های فتنه بنی‌امیه	۱۵۶
مواجهه مردم با فتنه بنی‌امیه	۱۶۳
نحوه مقابله علی (ع) با فتنه بنی‌امیه	۱۶۶
۱- پیشگیری از طریق پیش‌بینی	۱۶۶
۲- روشنگری برای افزایش قدرت تحلیل	۱۶۷
۳- پاک‌دستی به همراه اتخاذ تدابیر و سیاست‌های هوشمندانه سیاسی	۱۶۹
۴- ایستادگی و مقاومت توأم با اخلاق و عدالت	۱۷۱
۵- جنگ سخت و شدید	۱۷۴
گفتار دوم- ماهیت و پدیدارشناسی جنگ نرم	۱۷۷
مقدمه	۱۷۹
۱. مفهوم‌شناسی جنگ نرم	۱۸۰
۱-۱. واکاوی مفهومی - لغوی	۱۸۱
۱-۲. واکاوی مفهومی - اصطلاحی	۱۸۶
۱-۳. برداشت‌های مختلف	۱۹۰
۱-۴. جست‌وجوی تعریف جنگ نرم در بیان رهبر معظم انقلاب	۱۹۲
۲. تبارشناسی جنگ نرم	۱۹۴

۱۹۵	۲-۱. سیر تکاملی جنگ نرم در مخاصمات بین المللی
۱۹۶	دوره اول
۱۹۹	دوره دوم
۲۰۴	دوره سوم
۲۰۷	۲-۲. سیر تکاملی جنگ نرم در جمهوری اسلامی
۲۰۹	الف - فضای اجتماعی و فرهنگی جنگ نرم
۲۱۳	ب - فضای سیاسی جنگ نرم
۲۱۶	ج - فضای امنیتی جنگ نرم
۲۱۹	۳. نظریه های جنگ نرم
۲۱۹	۳-۱. مبانی نظری جنگ نرم
۲۲۲	۳-۲. نظریه ها
۲۲۲	۳-۲-۱. نظریه های مبارزه بی خشونت
۲۲۳	نظریه جین شارپ
۲۲۶	نظریه رابرت هلوی
۲۲۹	نظریه برایان مارتین
۲۲۹	۳-۲-۲. نظریات گذار به دموکراسی
۲۳۰	نظریه هانتینگتون
۲۳۴	۳-۲-۳. نظریه قدرت نرم
۲۳۹	۴. ویژگی های جنگ نرم
۲۳۹	۴-۱. درونی - بیرونی
۲۴۰	۴-۲. نسبی بودن
۲۴۱	۴-۳. بطنی بودن
۲۴۱	۴-۴. نامحسوس بودن
۲۴۲	۴-۵. پیچیده بودن
۲۴۴	۴-۶. اجتماعی بودن
۲۴۵	۴-۷. گستردگی

۲۴۵	۴-۸ پروژه - پروسه
۲۴۵	۴-۹ ذهنی - عینی
۲۴۶	۴-۱۰ فرایند محوری
۲۴۷	۴-۱۱ مستور بودن
۲۴۷	۴-۱۲ تصویر سازی
۲۴۸	۴-۱۳ چند وجهی و مرکب بودن
۲۴۸	۴-۱۴ چند مخاطبی
۲۴۸	۴-۱۵ هیجان ساز
۲۴۹	۴-۱۷ پایدار و بادوام
۲۵۰	۴-۱۸ فرهنگ پایه
۲۵۰	۴-۱۹ ریشه‌ای و عمیق بودن
۲۵۱	۴-۲۰ هدفمند و سازمان یافته
۲۵۲	۵. مرزهای مفهومی
۲۵۲	۵-۱ جنگ نرم - جنگ روانی
۲۵۳	۵-۲ جنگ نرم - عملیات روانی
۲۵۳	۵-۳ جنگ نرم - جنگ اطلاعاتی
۲۵۴	۵-۴ جنگ نرم - جنگ سایبری
۲۵۵	۵-۵ جنگ نرم - جنگ فرهنگی
۲۵۶	۵-۶ جنگ نرم - جنگ رسانه‌ای
۲۵۷	۵-۷ جنگ نرم - براندازی نرم
۲۵۸	۶. ابعاد و اهداف جنگ نرم
۲۵۹	۶-۱ بُعد روانی
۲۶۴	۶-۲ بُعد فرهنگی
۲۶۷	۶-۳ بُعد اجتماعی
۲۷۲	۶-۴ بُعد سیاسی
۲۷۴	۶-۵ بُعد عملیاتی

۲۷۷	۷. روش‌ها و تکنیک‌های جنگ نرم
۲۷۷	۷-۱. روش‌ها و تکنیک‌های گفتاری
۲۷۷	الف - روش‌های گفتاری جنگ نرم
۲۸۰	ب - تکنیک‌های گفتاری جنگ نرم
۲۸۵	۷-۲. روش‌ها و تکنیک‌های رفتاری
۲۸۵	الف - روش‌های رفتاری
۲۸۶	ب - تکنیک‌های رفتاری
۲۸۷	۷-۳. روش‌ها و تکنیک‌های شبکه‌ای
۲۸۷	دیجیتالی
۲۸۷	الکترونیکی
۲۸۸	۸. بازیگران جنگ نرم
۲۹۱	۹. اهداف، آماج و مخاطبان جنگ نرم
۲۹۱	۹-۱. مخالفان سیاسی
۲۹۲	۹-۲. توده‌های بی تفاوت
۲۹۳	۹-۳. حامیان داخلی نظام سیاسی حاکم
۲۹۳	۹-۴. افکار عمومی جهانی
۲۹۶	۱۰. تفاوت‌ها و تشابهات جنگ سخت و نرم با تکیه بر مورد ایران
۲۹۸	۱۰-۱. تفاوت‌ها:
۳۱۹	۱۰-۲. تشابهات:
۳۲۷	گفتار سوم - کودتای مخملین
۳۲۹	فصل اول: چستی انقلاب‌های رنگین
۳۲۹	سه دهه مواجهه غرب و انقلاب اسلامی
۳۳۱	معنای براندازی نرم
۳۳۲	چستی انقلاب‌های رنگین
۳۳۵	تفاوت انقلاب‌های رنگین با انقلاب‌های کلاسیک
۳۳۶	تاریخچه براندازی نرم

۳۳۹	فصل دوم. پیشینه انقلاب‌های رنگین
۳۳۹	۱- انقلاب گل رز در گرجستان
۳۳۹	۱-۱- فرایند انقلاب
۳۴۱	۱-۲- بسترهای داخلی ایجاد مناقشات
۳۴۳	۱-۳- پشت پرده انقلاب گل رز
۳۴۶	۲- انقلاب نارنجی در اوکراین
۳۴۷	۲-۱- فرایند انقلاب
۳۵۱	۲-۲- بسترهای داخلی ایجاد مناقشات
۳۵۳	۲-۳- پشت پرده انقلاب نارنجی
۳۵۸	۳- انقلاب لاله‌ای قرقیزستان
۳۵۹	۳-۱- فرایند انقلاب
۳۶۰	۳-۲- بسترهای داخلی ایجاد انقلاب
۳۶۲	۳-۳- پشت پرده انقلاب گل لاله
۳۶۴	مقایسه تطبیقی سه انقلاب
۳۶۷	فصل سوم. بنیادهای طراح و حامی کودتای مخملین
۳۶۸	۱- بنیاد «جامعه باز» (بنیاد سوروس)
۳۷۴	۲- بنیاد ملی برای دموکراسی
۳۷۶	۳- خانه آزادی
۳۷۸	۴- مؤسسه دموکراتیک ملی برای امور بین‌المللی (NDI)
۳۷۹	۵- مؤسسه آلبرت اینشتین
۳۸۲	۶- مرکز مطالعات دفاع استراتژیک بی‌خسونت
۳۸۵	فصل چهارم: جزوات آموزشی کودتای مخملین
۳۸۶	نظریه پرداز کودتای مخملین
۳۸۹	کتاب «از دیکتاتوری به دموکراسی»
۳۹۲	جزوه مبارزه خسونت‌پرهیز: پنجاه نکته اساسی
۳۹۳	کتاب ضد کودتا

در سال ۱۳۵۶ هجری شمسی - آخرین سال دهه ۱۹۷۰ میلادی - درست در زمانی که رئیس‌جمهور آمریکا از ایران به عنوان «جزیره ثبات» یاد کرد (جزیره‌ای که با ثبات خویش، مهم‌ترین تأمین‌کننده منافع غرب در منطقه خاورمیانه به حساب می‌آمد)، خیزشی اسلامی در حال شکل‌گیری بود که آرامش این جزیره ثبات را بر هم زد. سرعت تحولات در این خیزش عظیم اسلامی آن‌قدر بالا بود که هیچ‌کس باور نمی‌کرد که یک‌سال پس از آغاز خیزش (در ۱۹ دی‌ماه ۱۳۵۶)، این انقلاب در روز ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ به پیروزی برسد و این روز، در تاریخ ایران زمین جاودانه گردد. هر چند به نظر می‌رسید نظام اسلامی تنها در معارض با نظام سرمایه‌داری غرب شکل گرفته است؛ اما به‌زودی مشخص شد که این نظام الهی تعارض جدی با نظام‌های مادی از نوع لیبرالیستی تا مارکسیستی دارد و در هیچ‌کدام از دو اردوگاه چپ و راست تعریف نمی‌شود. بعد از این بود که دشمنی‌ها و توطئه‌های غرب و شرق علیه نظام جمهوری اسلامی آغاز شد و جنایات استکبار جهانی و خیانت عناصر داخلی وابسته به آن، روزبه‌روز بیشتر گردید.

حمایت از جریان‌ها و گروهک‌های تجزیه‌طلب و ناامن‌سازی مناطق قومی،

ایجاد اختلاف بین مردم و مسئولان، ایجاد اختلاف در بین اقشار مختلف مردم، حمایت از نفوذ جریان‌های انحرافی و ضدانقلاب در ارکان نظام، تخریب چهره و بدنام کردن مسئولان نظام اسلامی، ترور و حذف فیزیکی مسئولان و شخصیت‌های تأثیرگذار نظام اسلامی، تجاوز و حمله نظامی مستقیم آمریکا به خاک کشور، طرح‌ریزی کودتاها و مختلف ناکام مانده، تحریک کشورهای منطقه علیه جمهوری اسلامی، تحریم‌های وسیع سیاسی - اقتصادی، راه‌اندازی جنگ تحمیلی که به مدت هشت سال به طول انجامید، نمونه‌هایی از اقدامات و برنامه‌ریزی‌های نظام سلطه جهانی برای ضربه زدن و ساقط کردن نظامی بود که برای اولین بار به معنای واقعی کلمه در نظام دو قطبی جهان، شمار «نه شرقی، نه غربی» سر داده بود!

شکست پی‌درپی ساریوهای دشمن موجب سرخوردگی ایادی آنان شد و آنان را به این نتیجه رساند که تا زمان حیات رهبری الهی چون حضرت امام خمینی (ره) و حمایت همه‌جانبه ملت از ایشان، امکان سقوط و فروپاشی نظام اسلامی وجود ندارد؛ از این رو دشمنان به وضعیت ایران اسلامی بعد از رحلت حضرت امام (ره) دل خوش کردند و به این امید بودند که در فقدان امام، جمهوری اسلامی در سراسری سقوط و انحطاط قرار بگیرد.^۱ لذا همه توان و تلاش خود را بر این

۱ - مجید تفرشی نویسنده سایت رادیوزمانه می‌نویسد: «بسیاری از ایرانیان مخالف جمهوری اسلامی در خارج از کشور امید چندانی به تغییر شرایط تا زمانی که آیت‌الله خمینی زنده بود، نداشتند و اغلب، برنامه‌های سیاسی و نظامی خود را برای دوران «پس از خمینی» تنظیم می‌کردند. برای نمونه، امیر خسرو افشار، سفیر سابق ایران در لندن و وزیر خارجه اواخر حکومت پهلوی، روز ۲۸ نوامبر (۷ آذر ۱۳۵۹)، در دیداری با ویلیام لوس، نماینده ویژه سابق بریتانیا در خاورمیانه، چنین گفت: «او عضو هیچ گروهی نیست. به نظر او وضعیت ایران تا زمانی که خمینی زنده است، ناامید کننده باقی خواهد بود. او فقط به کناری نشسته و منتظر مرگ خمینی خواهد ماند تا امیدوار شده و

گذاشتند تا با طرح ریزی های میان مدت، سناریوی براندازی نظام اسلامی را در دهه دوم و سوم انقلاب دنبال کنند. حکیم فرزانه انقلاب اسلامی در شرح ترفندها و آرزوهای دشمنان انقلاب اسلامی چنین می فرمایند:

«دشمنان ما تصور می کردند با رحلت امام، آغاز فروپاشی این نظام مقدس کلید زده خواهد شد. آن ها خیال می کردند امام که رفت، به تدریج این شعله خاموش خواهد شد، این چراغ خاموش خواهد شد. بعد، مراسم تشییع جنازه امام، آن احساسات مردم، آن حرکت عظیم مردم در حمایت از کاری که خبرگان کردند، این ها را مأیوس کرد. یک برنامه ریزی ده ساله کردند - این تحلیل من است، این به معنای اطلاع نیست؛ تحلیلی است که قرائن، آن را برای ما اثبات می کند - ده سال بعد، امیدوار بودند که نتیجه بدهد. سال ۷۸ که آن حوادث پیش آمد، آن کسی که این حوادث را خنثی کرد، مردم بودند. روز بیست و سوم تیر سال ۷۸ مردم آمدند در خیابان ها، توطئه دشمن را که سال ها برایش برنامه ریزی کرده بودند، در یک روز باطل کردند. آن روز گذشت. موج دوم، باز یک برنامه ریزی ده ساله بود تا سال ۸۸. به نظرشان فرصتی به دست می آمد. به خیال خودشان زمینه ها را آماده کرده بودند. مطالباتی هم مردم داشتند - مردمی که وابسته به نظامند، وفادار به نظامند - فکر کردند از این مطالبات بتوانند استفاده کنند؛ لذا آن قضایای سال ۸۸ به وجود آمد.»^۱

پایان جنگ تحمیلی و آغاز سناریوی براندازی نرم

با ناکامی های مستمر استکبار جهانی در براندازی نظام اسلامی در دهه اول

دوباره نقشی را در ایران به عهده گیرد.» (مجید تفرشی، «بازتاب مسائل داخلی ایران در اسناد

آرشیو ملی بریتانیا (۴)، سایت رادیو زمانه، ۸۹/۱۱/۱۱)

۱- مقام معظم رهبری، ۱۳۹۰/۳/۱۴

انقلاب و با امیدواری دشمنان به تحقق آمال و آرزوهایشان بعد از ارتحال حضرت امام (ره)، راهبرد براندازی نرم در دستور کار دستگاه‌های امنیتی غرب قرار گرفت. براندازی نرم در اصطلاح به معنای اجرای برنامه‌ای حساب‌شده، مسالمت‌آمیز و درازمدت برای نفوذ در ارکان سیاسی یک نظام به منظور تغییر سیستم سیاسی یک کشور و یا ایجاد تغییر و تحول اساسی در باورهای اصلی آن است. امروزه از براندازی نرم، تعبیر مختلفی به عمل می‌آید که هر چند ممکن است تفاوت‌های ظریفی داشته باشند؛ اما در نهایت، ماهیت و محتوای آن‌ها یکی است. این موارد عبارتند از: براندازی در سکوت، براندازی خاموش، براندازی قانونی، فروپاشی از درون، انقلاب مخملی، کودتای مخملی و... هدف مشترک همه این‌ها، تغییر ارزش‌ها و در صورت لزوم، تغییر افراد نظام حاکم و یا تغییر ساختارهای سیاسی و قانون اساسی با روش‌های بیشتر مسالمت‌آمیز و با بهره‌گیری از ظرفیت‌های قانونی موجود در قوانین نظام حاکم است.

سناریوی انقلاب مخملی

انقلاب رنگی یا انقلاب مخملی از شیوه‌های براندازی نرم و نوعی سرنگون کردن حاکمیت و جابه‌جایی قدرت به وسیله تحولات سیاسی است که به شیوه‌های آرام و مسالمت‌آمیز جلوه گر می‌شود و از روش مبارزه منفی و انفروماتی مدنی نیز بهره می‌گیرد. این واژه برای نخستین بار از سوی «واسلاو هاول»، رئیس‌جمهور پیشین چک - که در آن زمان، رهبر مخالفان چکسلواکی سابق بود - به ادبیات سیاسی وارد شد. این طرح و ایده به ترتیب در یوگسلاوی سابق (۲۰۰۰ م)، گرجستان (انقلاب گل رز، ۲۰۰۳ م)، اوکراین (انقلاب نارنجی، ۲۰۰۴ م)، قرقیزستان (انقلاب لاله‌ای، ۲۰۰۵ م)، لبنان و بلاروس (۲۰۰۵-۲۰۰۶ م که البته ناکام ماند) صورت گرفت که عمدتاً به

صورت نمادین، نام انقلاب رنگی به خود گرفتند.^۱

بررسی‌های صورت گرفته درباره انقلاب‌های رنگی نشان می‌دهد که در وقوع چنین حرکت‌هایی، عوامل متعدد داخلی و خارجی نقش دارند و از پیامدهای چنین انقلاب‌هایی تأثیر پذیرفته و منتفع یا متضرر می‌شوند.^۲ انگیزه آن‌ها نیز تغییر رژیم؛ و نتیجه آن، به قدرت رسیدن احزاب و شخصیت‌های به‌ظاهر دموکراتیک و غرب‌گراست.

این الگوی کسب قدرت، در نظام‌هایی دنبال می‌شود که استبدادی باشند و در بازی انتخاباتی، امکان کسب قدرت توسط اکثریت امکان‌پذیر نباشد و در واقع، حزب یا فرد حاکم با مهندسی انتخابات و برخی اقدامات غیرقانونی از قبیل خرید رأی، تقلب و جابه‌جایی آرا... امکان به قدرت رسیدن اکثریت از طریق انتخابات را ناممکن سازد.

سناریوی کودتای مخملی

اما در کنار اصطلاحی چون «انقلاب مخملی» می‌توان از اصطلاح «کودتای مخملی» نیز یاد کرد که از یکسو «شبهات‌های ظاهری» و از سوی دیگر «تفاوت‌های ماهوی» با «انقلاب مخملی» دارد.

کودتای مخملی همچون انقلاب مخملی، اقدامی اعتراضی، مسالمت‌آمیز و بدون خشونت با محوریت بخشی از توده‌های مردم است که به منظور تغییر یک

۱- جمال عرف، «انقلاب رنگی و جمهوری اسلامی ایران؛ برآورد تطبیقی»، پژوهشکده مطالعات

راهبردی، ۱۳۸۷، ص ۲۰

۲- یزدان‌قام، محمود، «انقلاب مخملی؛ بسترهای داخلی و تمایلات خارجی»، پژوهشکده مطالعات

راهبردی، ۱۳۸۷، ص ۵۷

حکومت و یا نظام سیاسی توسط گروه‌های سیاسی قدرت‌طلب، طراحی و اجرا می‌گردد.

کودتای مخملی برخلاف کودتای نظامی که به پشتوانه قدرت نظامیان و از طریق خشونت و سلاح شکل می‌گیرد، با پشتوانه حضور توده‌های مردم و از طریق نافرمانی مدنی و روش‌های بدون خشونت محقق می‌شود؛ اما تفاوت ماهوی آنجاست که کودتای مخملی برخلاف انقلاب‌های توده‌ای که بر حضور حداکثری و بخش عمده طبقات مختلف اجتماعی متکی هستند، با حضور حداقلی مردم شکل می‌گیرد؛ از این رو به کارگیری لفظ «کودتا» به جای «انقلاب» به حداقل بودن توده‌های به صحنه آمده اشاره دارد. به عبارتی بهتر، کودتای مخملی یکی از شیوه‌های رسیدن «اقلیت» به قدرت است؛ هرچند عوامل و طراحان این اقدام، از آن جهت که قصد دارند خود را اکثریت نشان دهند، آن را «انقلاب» می‌خوانند.

تفاوت اساسی دیگر کودتای مخملی با جنبش‌های اجتماعی (که منشأ انقلاب‌ها هستند) نیز در این است که جنبش اجتماعی نوعی حرکت طبیعی است که مبتنی بر نیازهای اجتماعی - اقتصادی شکل می‌گیرد و در آن، حرکت از پایین به بالا یعنی از توده‌ها آغاز می‌شود و به تدریج با انسجام‌یابی حرکت و مشخص شدن رهبر و شعارهای جنبش، شکل جدی به خود می‌گیرد؛ اما کودتای مخملی، حرکتی مصنوعی و مهندسی شده از بالا به پایین است که توسط احزاب و گروه‌های سیاسی و یا کشورهای بیگانه طراحی می‌شود و برای تحقق اهدافی مشخص که اغلب کسب قدرت است، به بسیج توده‌ها دست می‌زند و آن‌ها را از طریق ابزارهای رسانه‌ای به خیابان‌ها می‌کشاند.

به واقع، کودتای مخملی، سناریوی طرح‌ریزی شده غرب برای براندازی نظام‌های مردم‌سالاری است که در آن، هواداران غرب در اقلیت قرار دارند. در این

نظام‌ها از آنجا که هواداران غرب در اقلیتند و امکان رسیدن آن‌ها از طریق رأی حداکثری وجود ندارد، نسخه کودتای مخملی در دستور کار قرار می‌گیرد تا قدرت را به دست آورند.

بهترین سرآغاز برای سناریوی کودتای مخملین نیز همچون انقلاب‌های مخملی، بزنگاه‌های انتخاباتی است. در این مقطع، قدرت‌طلبان در اولین گام تلاش دارند تا این گروه جلوه دهند که اکثریت هستند و در صورت سلامت انتخابات، پیروز قطعی خواهند بود. در این میان، قدرت تمام‌عیار رسانه‌های غربی به کمک می‌آید و این ادعای پیروزی در صورت سلامت انتخابات را تکرار می‌کنند و از سویی دیگر با تردیدافکنی و شایعه‌پراکنی به تبلیغ شائبه تقلب در انتخابات می‌پردازند. بازوی دوم سناریوی کودتای مخملین، تلاش برای بسیج هواداران اقلیتی است که با کمک رسانه، ایجاد شبکه‌های اجتماعی زنجیره‌ای، تجمعات و اردو‌کشی‌های انتخاباتی، انتخاب رنگ‌ها و نمادها، برای تأثیرگذاری بر نتیجه انتخابات آماده می‌شوند.

با اعلام نتایج انتخابات و در حالی که از بیش معلوم است که این جریان اقلیت، از کسب رأی اکثریت ناتوان است، رهبر جریان مدعی تقلب در انتخابات می‌شود و هواداران از پیش انسجام یافته و بسیج شده را به خیابان‌ها می‌کشاند. اردو‌کشی‌های خیابانی و ایجاد بلوا و ناامنی، سلاح رهبران کودتا برای تحت فشار قرار دادن نظام سیاسی برای پذیرش خواسته نامشروع کودتاگران و ابطال انتخابات است. در صورت ناتوانی نظام و پذیرش خواست کودتاگران، جریان اقلیت در موقعیت برتر قرار می‌گیرد و با فریب افکار عمومی مبنی بر ناپاکی جریان رقیب در موقعیت حداکثری جلوه می‌کند و از سویی دیگر، پای اربابان بیگانه برای نظارت و برگزاری انتخابات مجدد به کشور باز می‌شود. برگزاری انتخابات مجدد در حالی

که جریان رقیب متهم به تقلب شده و انتخابات توسط بیگانگان در حال برگزاری است، متضمن پیروزی کودتاگران خواهد بود.

سناریوی کودتای سبز خرداد ۸۸

با شکست جریان دوم خرداد در سوم تیرماه ۱۳۸۴ و اقبال مردمی به کاندیدای اصول گرا دکتر احمدی نژاد، جریانی که تداوم و استمرار خط مشی دولت نهم را به معنای «مرگ سیاسی» خود می دید، بر آن شد تا با تمام توان، خود را برای پیروزی در انتخابات دهم ریاست جمهوری آماده کند. این جریان در سطحی کلان، اهداف ساختارشکنانه دیگری را نیز دنبال می کرد که پیش از این، یکی از نظریه پردازان این جریان (اکبر گنجی) در قالب «مانیفست جمهوری خواهی» تدوین کرده بود. گنجی در جزوه مذکور که هیچ گاه اعضای اصلی جریان دوم خرداد، محتوای آن را به نقد نکشیدند، فرایند سکولاریزاسیون و حذف اسلامیت از جمهوریت را پیش بینی کرده بود.

از طرفی دیگر، نظام استکباری غرب و در رأس آن، آمریکا نیز تداوم گفتمان دولت اصول گرا در سیاست خارجه و موفقیت های داخلی اصول گرایان در اداره کشور را نوعی خطر جدی برای تحقق سیاست های تجاوزطلبانه خود می دید و از مدت ها قبل، براندازی دولت نهم و روی کار آوردن دولتی همسو با مراضع غرب در دوره دهم ریاست جمهوری را پیگیری می کرد.

این «اهداف مشترک» و «وحدت نظر» بین جریان دوم خرداد و بیگانگان در سطح خرد و کلان به تدریج به «وحدت رویه ای شوم» مبدل گشت و نطفه سیاست «عبور از احمدی نژاد» در سطح خرد و «سناریوی براندازی نظام سیاسی و کودتای مخملی» در سطح کلان، در قالب «فتنه سبز» منعقد گردید.

ظهور و بروز این ائتلاف نامبارک را می‌توان در انتخابات ۲۲ خرداد ۸۸ مشاهده کرد که در آن، استکبار جهانی و ایادی داخلی‌شان با تمام توان به میدان آمدند تا از فرصت حاصل آمده، نهایت استفاده را ببرند و به خیال خام خود، کار انقلاب اسلامی را یکسره کنند. در این سناریو، اقدامات متعدد و متنوعی طرح‌ریزی و اجرا شد که می‌توان آن را به دو بخش تقسیم کرد:

الف- بازیگران داخلی و حوزه عمل آن‌ها: برای تحقق کامل سناریوی مذکور، اقدامات و برنامه‌های مختلفی در داخل کشور انجام گرفت که برخی از مهم‌ترین آن‌ها عبارتند از:

۱- هماهنگ‌سازی، ایجاد انسجام و تلاش برای ائتلاف احزاب و گروه‌های سیاسی مبتنی بر سناریوی کودتای مخملین

۲- شناخت، آماده‌سازی، معرفی و چهره‌پردازی رهبری که بتواند در نقش چهره‌ای کاریزما و ناجی ظاهر شود و در این بین، میرحسین موسوی با توجه به سوابقی که داشت، برای این امر مناسب دیده شد و به یکباره با کنار گذاشتن سیدمحمد خاتمی وارد عرصه انتخابات شد.

وجود یک زن در کنار این رهبر می‌توانست در محبوبیت و موفقیت وی در جذب آرا مؤثر باشد. همان‌طور که در اوکراین و گرجستان نتیجه داد و این ویژگی دیگر موسوی بود که همسرش، زهرا رهنورد، شخصیت شناخته‌شده‌ای بود که از لحاظ فکری نیز از عهده بازی در چنین نقشی بر می‌آمد!

۳- آغاز فعالیت‌های تبلیغاتی و رسانه‌ای با ادعای پیروزی در انتخابات در صورت برگزاری انتخابات سالم

۴- آغاز فعالیت‌های تبلیغاتی و رسانه‌ای با محوریت القای امکان تقلب در انتخابات و متهم کردن رقیب به عدم پاکدستی

۵- تلاش برای راه‌اندازی کمیته صیانت از انتخابات

۶- تلاش برای بسیج نیروها و هواداران

الف - راه‌اندازی ان‌جی‌اوه‌ای متعدد (سازمان‌ها و گروه‌های مردم‌نهاد) با محوریت انتخابات با اهداف: عضوگیری؛ سازماندهی و بسیج نیروها و آموزش کادر؛

ب - راه‌اندازی سایت‌ها و وبلاگ‌های متنوع؛

ج - راه‌اندازی رسانه‌های مختلف با هدف شکل‌دهی؛ کنترل و هدایت افکار عمومی؛ اطلاع‌رسانی؛ آموزش و تربیت نیروها؛ و مهار و بی‌اعتبارسازی رسانه ملی و دیگر رسانه‌های رقیب.

۷- طراحی سیستمی جامع برای نظرسازی به جای نظرسنجی، در جهت القای پیشاپیش پیروزی در انتخابات

۸- رایزنی و همسوسازی گروه‌های مرجع و نخبگان سیاسی - مذهبی - فرهنگی - اجتماعی و در صورت عدم همراهی، تخریب و تهاجم به آن‌ها برای قرار دادن در وضعیت انفعال

۹- استفاده از تمامی ابزارهای متنوع اطلاع‌رسانی از قبیل: پیامک، پست الکترونیکی، صدور بیانیه، شب‌نامه، تراکت‌های تبلیغاتی، ...

۱۰- تربیت و کادرسازی رهبران میانی برای: قلم‌زنی، بسیج توده‌ها، اغتشاش‌گری، ...

۱۱- برنامه‌ریزی و طراحی سازوکارهایی برای بسیج و ایجاد همبستگی و تعصب در بین هواداران، از جمله: استفاده از نمادها و به‌طور مشخص رنگ سبز، طراحی شعارهای تحریک‌کننده و تخریبی، برگزاری تجمعات گوناگون و ...

۱۲- راه‌اندازی اتاق فکر جنگ روانی برای طراحی شگردهایی تبلیغاتی

همچون بی‌اعتمادسازی و القای امکان تقلب، القای پیروزی، بزرگ‌نمایی حمایت‌ها و افراد حاضر در تجمعات، خشونت‌آمیز نشان دادن رفتار دستگاه‌های انتظامی و امنیتی و بزرگ‌نمایی آن، ...

۱۳- تأمین حامیان مالی از طریق استفاده از رانت‌های سیاسی، جذب سرمایه‌داران روس و ...

ب- بازیگران خارجی و حوزه عمل آن‌ها: روی دیگر سکه کودتا، اقداماتی بود که بیگانگان و خارج‌شنان، مجریان و نقش‌آفرینان آن بودند. در این بخش نیز می‌توان موارد زیر را به عنوان اهم اقدامات انجام شده مورد مطالعه قرار داد:

۱- حمایت‌های تئوریک و فکری بنیادهایی از جمله بنیاد سوروس، بنیاد آلبرت اینشتین، خانه آزادی و ... از جگونگی تحقق گام‌به‌گام سناریوی کودتای مخملین

۲- حمایت‌های تبلیغی - رسانه‌ای با محوریت تلویزیون بی‌بی‌سی فارسی، صدای آمریکا، شبکه‌های ضدانقلاب خارج از کشور و ...

۳- حمایت‌های سیاسی - بین‌المللی از کودتاگران داخلی از جمله مواضع اوپاما، رئیس‌جمهور آمریکا، صدر اعظم آلمان و رئیس‌جمهور فرانسه درباره مسئله تقلب در انتخابات و ...

۴- حمایت‌های مالی؛ از جمله، چندین مرحله تصویب بودجه در سنای آمریکا برای کمک به ضدانقلاب در ایران

۵- حمایت‌های آموزشی همچون برگزاری دوره‌های آموزشی توسط دختر دیک‌چنی در دبی، راه‌اندازی وب‌سایت‌های آموزش انقلاب مخملین، ترجمه متون آموزش انقلاب مخملین و ...

۶- فعال‌سازی سفارت‌خانه‌ها و مؤسسات وابسته که برای نمونه می‌توان به

به برخی از مصاحبه‌ها و گفت‌وگوهای مهم ثبت شده در این مقطع، معرفی آثار کتب منتشر شده و معرفی آثار هنری تولید شده اختصاص یافته است.

کتاب هشتم نیز به اسناد و مدارکی اختصاص دارد که در دوره فتنه انتشار یافته است. مجموعه بیانیه‌ها و اطلاعیه‌های سران فتنه و برخی از بیانیه‌ها و اطلاعیه‌های مهم از دیگر شخصیت‌ها و گروه‌های سیاسی تأثیرگذار، سرفصل‌های اصلی این کتاب است. گزارشی از دادگاه رسیدگی به پرونده اغتشاش‌گران نیز در گفتاری جداگانه ارائه شده است.

آخرین مجلد از مجموعه ۹ جلدی اختصاص به آلبوم تصویری تمام‌رنگی است که حوادث و وقایع این دوره را به صورت مصور به نمایش درآورده است.

در پایان جا دارد از زحمات همه بزرگانی که در انتشار این مجموعه نقش داشته‌اند، تقدیر و تشکر گردد؛ به ویژه از عزیزانی چون حجت الاسلام و المسلمین علی سعیدی شاهرودی و محمدحسین سپهر که با حمایت‌های معنوی خود مشوق دست‌اندرکاران تدوین دایره المعارف بودند.

این مجموعه، حاصل تلاش و زحمات بی‌شائبه جمعی از نویسندگان و دوستداران انقلاب اسلامی در مؤسسه فرهنگی هنری «صبح حضور امید» است که در جنگ نرم همه‌جانبه دشمن، خود را سربازان کوچکی می‌انگارند و به حضور در جبهه دفاع از انقلاب اسلامی مفتخرند. آقایان: یدالله جوانی، احمد امامی، رضا گرمابدری، سیامک باقری، فرامرز عابدینی، حسین عبداللهی، علی مرادزاده، علی قاسمی، حمزه عالمی، فتح‌الله پریشان، علی اسماعیلی، روح‌الله امین‌آبادی، علیرضا اکبری و مهدی سعیدی، هر یک به نوبه خود در خلق این اثر ارزشمند نقش آفرین بوده‌اند که از زحمات ایشان قدردانی می‌گردد.

این مجموعه پیشکشی است تقدیم به روح بلند مجاهدان راه خدا در سراسر

جبهه‌های مبارزه حق علیه باطل که به فرموده حضرت روح‌الله (ره) در اول شب
یلدای زندگی، سینه سیاه هوس‌ها را دریده و با سپیده سحر عشق، عقد وصال و
شهادت بستند.

مؤسسه فرهنگی هنری
صبح حضور امید

